Raadsvoorstel

Onderwerp:	GGD jaarrekening 2023 & begroting 2025
Portefeuillehouder:	M. Peters
Datum college besluit:	28 mei 2024
Behandelend ambtenaar:	Ferry van der Pol
Registratienummer:	GZDGCB 1405742 / 1435567

Inleiding:

Het Dagelijks Bestuur (hierna DB) van de GGD Gelderland-Zuid (hierna GGD) heeft de conceptjaarrekening 2023, de begrotingswijziging 2024 en de begroting 2025 ingediend. Zij vraagt om een zienswijze van de raad voordat het Algemeen Bestuur deze stukken definitief vaststelt. Hoewel er geen begrotingswijziging voor 2024 voor onze gemeente is, is het voorstel om door middel van een zienswijze kenbaar te maken aan het DB dat de gemeente Culemborg zich kan vinden in de conceptjaarrekening 2023 en grotendeels in de begroting 2025. De zienswijze is tot stand gekomen in samenwerking met de raadsrapporteur.

Voorstel Raadsbesluit:

De gemeenteraad van Culemborg besluit:

1. Zienswijze (GZDGCB1405742/1435552) te versturen aan het Dagelijks Bestuur van de GGD Gelderland-Zuid over de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.

Argumenten:

1.1 Een positieve zienswijze op de jaarrekening 2023 met toevoeging van de door de GGD voorgestelde wijzigingen in hun brief van 25 april 2024 (GZDGCB1405742/1463200).

De jaarrekening 2023:

- Het jaar sluit af met een positief resultaat van € 275.000.
- De voornaamste reden voor het positieve resultaat is de aanzienlijke rente-inkomsten die voortvloeien uit de vertraagde nieuwbouw, waarbij het geleende kapitaal langer op de bank heeft gestaan. Het geld voor de nieuwbouw is geleend tegen een gunstig rentetarief. Inmiddels zijn de rentetarieven gestegen.
- Dit resultaat brengt de algemene reserve op € 2.495.000.
- Na toevoeging van dit resultaat overschrijdt de algemene reserve de streefwaarde met € 637.000.
- Conform de financiële regels wordt dit bedrag (€ 637.000) terugbetaald aan gemeenten op basis van inwoneraantallen. Voor Culemborg betekent dit dat de GGD € 32.984 aan ons terugbetaalt.

- Daarnaast is er sprake van een positief resultaat van € 470.000 bij Veilig Thuis. Dit positieve resultaat minus de maximale hoogte van de egalisatiereserve voor Veilig Thuis betreft € 108.000 en wordt uitbetaald aan gemeenten. Voor Culemborg betekent dit dat de GGD tevens € 5.592 aan ons uitbetaald.
- Van het positief resultaat ter hoogte van € 275.000 wordt € 167.000 (= € 275.000 minus € 108.000 t.b.v. overschot Veilig Thuis) toegevoegd aan de algemene reserve.

Samengevat betreft de totale terugbetaling van de GGD aan de gemeente Culemborg over 2023: € 38.576.

Accountantscontrole
De conceptjaarrekening 2023 van de GGD is door de accountant gecontroleerd. Deze heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven voor getrouwheid en rechtmatigheid.

1.2 Een positieve zienswijze op de begroting 2025 met een aantal aandachtspunten.

Algemene opmerking
Graag willen wij in gesprek met de GGD over passende financiële maatregelen, mede omdat we onvoldoende een reductie in de kosten terugzien. Net als veel andere gemeenten in Nederland hebben wij te maken met een negatief financieel perspectief, voornamelijk als gevolg van verminderde inkomsten vanuit het gemeentefonds. Wij worden helaas genoodzaakt om scherpe keuzes te maken en moeten ook bekijken welke gevolgen dit heeft voor de GR GGD.

Wijzigingen begroting 2025 t.o.v. gewijzigde begroting 2024
In de begroting zijn de volgende wijzigingen voorgesteld*:

Onderwerp	Totale kosten alle gemeenten	Bijdrage 2025 voor Culemborg	Akkoord
Continuering 2024 t.b.v. Begroting 2025			
- Versterken organisatie /organisatieontwikkeling (*van incidenteel naar structureel*)	€ 0	€ 0	Nee
- Stijgende instroom Bijzondere Zorg (*dekking vanuit gemeentefonds*)	*€ 0	*€ 0 (€ 18.632)	Ja
- Nu Niet Zwanger	€ 0	€ 0	Nee
Autonome/onvermijdelijke ontwikkelingen			
- Indexering	€ 1.430.000	€ 58.107	Ja
- Wet en Regelgeving	€ 370.000	€ 17.239	Ja
- Forensische geneeskunde	€ 190.000	€ 9.724	Ja
- Wijzigingen Rijksvaccinatieprogramma (*compensatie vanuit gemeentefonds*)	**€ 37.000	**€ 0	Ja
Beleidsmatige ontwikkelingen			
- Gezondheid en milieu	€ 35.000	€ 1.795	Ja
- Toezicht Wmo	***€ 380.000	***€ 19.508	Ja
- Veilig Thuis	- € 787.000	- € 40.348	Ja
Overige onderwerpen			
- Nieuwbouw GGD	€ 384.000	€ 19.684	Ja
Verhouding inwoners		€ - 127	Ja
Totaal	**€ 2.039.000**	**€ 104.214**	

* T.o.v. de begroting 2024 is de totale uitzetting 0. Het totaalbedrag voor dit onderdeel wordt in 2025 omgeslagen over de deelnemende gemeenten, omdat vanaf 2025 de gemeenten hiervoor van het Rijk – via het gemeentefonds – middelen Beschermd Wonen/Maatschappelijke Opvang gestort krijgen vanwege de doordecentralisatie beschermd wonen/maatschappelijke opvang.
** De uitvoering van de vaccinaties door JGz krijgen de gemeenten gecompenseerd door het Rijk via het gemeentefonds; derhalve is deze kostenuitzetting neutraal voor de gemeenten.
*** Circa de helft van het toezicht heeft betrekking op voorzieningen voor Beschermd Wonen of Maatschappelijke Opvang. Voorgesteld wordt om

de helft van de kosten voor het Wmo-toezicht te bekostigen via het regionale budget van Beschermd Wonen. In de conceptbegroting werd uitgegaan van een stijging in de uniforme bijdrage van € 19.684. Als de helft van deze bijdrage wordt bekostigd via de regiobegroting Beschermd Wonen bedraagt de stijging in de uniforme bijdrage slechts de helft, dus: € 9.842. Dit voorstel wordt op 16 mei 2024 besproken in het regionale wethouders overleg BW/MO (Rijk van Nijmegen & Rivierenland).

Samenvattend betekent dit voor de gemeente Culemborg voor 2025 op basis van de onderliggende concept begroting (€ 1.313.278) een stijging van de lasten van € 104.214, deels gecompenseerd, in de uniforme taken ten opzichte van de gewijzigde begroting 2024 (€ 1.209.064). Zoals in bovenstaande tabel is aangegeven kunnen we met de meeste wijzigingen akkoord gaan. Hieronder een toelichting.

Continuering 2024 t.b.v. Begroting 2025

Versterken organisatie/organisatieontwikkeling

De GGD heeft de afgelopen jaren een sterke groei doorgemaakt en de complexiteit van de opgaven is toegenomen.

- We blijven de maatregelen van de GGD steunen om deze complexiteit het hoofd te bieden.
- Het voorstel om de extra middelen voor de uitbreiding van het management om te zetten van incidenteel naar structureel ondersteunen we niet, in lijn met onze zienswijze op de kaderbrief.

Instemmen met dit voorstel betekent voor Culemborg een stijging van de lasten met € 0. Echter, niet instemmen met dit voorstel zou een vermindering in de lasten opleveren, naar schatting: € 15.000.

Stijgende instroom Bijzondere Zorg

Vanaf 2025 krijgen de gemeenten van het Rijk – via het gemeentefonds – individueel middelen gestort in verband met de doordecentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang waarmee het tekort voor Bijzondere Zorg (€ 18.632 voor Culemborg) gedekt kan worden.

Voor Culemborg betekent dit geen wijziging in de lasten ten opzichte van 2024.

Nu Niet Zwanger

Voorgesteld wordt om het programma Nu Niet Zwanger (NNZ) op te nemen in het uniform pakket van de begroting 2025.

- Dit impliceert dat gemeenten gezamenlijk deze dienst zullen afnemen en in het vervolg een gezamenlijk AB-besluit nodig is met betrekking tot eventuele wijzigingen (in de afname) van deze dienst.
- Aangezien het halveren van de bijdrage aan NNZ een ombuigingsoptie is (groslijst B), en om eventuele invloed te behouden, stemmen we niet in met het voorstel om dit programma op te nemen in het uniform pakket.

Voor Culemborg betekent het opnemen van NNZ in het uniform pakket geen wijziging in de lasten ten opzichte van 2024.

Autonome/onvermijdelijke ontwikkelingen

Indexering

De uniforme bijdrage is geïndexeerd met 4.83% conform de vastgestelde methodiek door het AB.

Voor Culemborg betekent dit een stijging van de lasten met € 58.107.

Wet en Regelgeving

Door wijzigingen in wet- en regelgeving is versterking van een aantal functies onvermijdelijk en noodzakelijk: a) Informatiebeveiliging b) Functioneel beheer Informatievoorziening en c) Digitoegankelijkheid.

Voor Culemborg betekent dit een stijging van de lasten met € 17.239.

Forensische geneeskunde

Als gevolg van de stijging van personeelskosten vanwege de schaarste onder forensisch artsen, betekent dit voor Culemborg een stijging van de lasten met € 9.724.

Wijzigingen Rijksvaccinatieprogramma

De uitvoering van de vaccinaties, als gevolg van wijzigingen in het Rijksvaccinatieprogramma, door de JGZ krijgen gemeenten gecompenseerd door het Rijk via het gemeentefonds.

Voor Culemborg betekent dit geen wijziging in de lasten ten opzichte van 2024.

Beleidsmatige ontwikkelingen

Gezondheid en milieu

Om aan de toegenomen en meer complexe vraag op het gebied van medische milieukunde te kunnen voldoen, resulteert dit voor Culemborg in een stijging van de lasten met € 1.795.

Toezicht Wmo

In de periode 2023-2024 heeft de GGD, in overleg met alle regiogemeenten, een voorstel met scenario's uitgewerkt voor de uitvoering van het Wmo- toezicht vanaf 2025.

- Wij geven een positieve zienswijze op het voorstel uit de conceptbegroting 2025 voor scenario 1, oftewel een minimale uitvoering van de bestaande opdracht. Hiermee wordt de continuïteit van het huidige beleid voor het Wmo-toezicht geborgd en ontstaat er voldoende capaciteit voor een minimale uitvoering van het Wmo-toezicht, waarbij de lastenstijging in 2025 beperkt blijft.
- Wij ondersteunen niet de voorgestelde lijn om na 2025 rechtstreeks door te groeien naar scenario III (uitbreiding met proactief toezicht). In plaats daarvan stellen wij voor om voor 2025 eerst de doorgroei naar scenario II te onderzoeken zodat er meer capaciteit ontstaat voor signaal-gestuurd toezicht. Dat is nodig omdat niet alle signalen door het Wmo-toezicht opgepakt kunnen worden en omdat het aantal incidenten de komende jaren naar verwachting verder stijgt. Vanuit scenario II kan daarna alsnog de stap gezet worden richting proactief toezicht uit scenario III. Graag nemen we hier volgend jaar apart een besluit over, rekening houdend met onze financiële situatie.

Voor Culemborg betekent dit een stijging in de lasten met € 19.508, waarvan mogelijk de helft wordt gedekt vanuit middelen voor beschermd wonen.

Veilig Thuis

Vanaf 2024 hanteert Veilig Thuis een formatiebegroting waarbij de formatie wordt afgestemd op het gemiddelde aantal diensten van de afgelopen drie jaar. Daarnaast wordt gebruikgemaakt van een egalisatiereserve om eventuele pieken in het aantal meldingen op te kunnen vangen. Door een afname van het aantal meldingen afgelopen 3 jaar bij Veilig Thuis, resulteert dit in een reductie van de formatie, inclusief indexering en kosten voor ziektevervanging. In de vorige systematiek zou deze reductie nog veel groter zijn, aangezien daarin steeds het voorgaande jaar gold als belangrijke parameter voor de formatie. We kunnen dus stellen dat deze nieuwe begrotingssystematiek voor meer stabiliteit zorgt. Desondanks blijven er wachtlijsten bestaan en worden wettelijke termijnen niet behaald. De GGD benadrukt daarom dat zij de formatie gelijk blijft houden met behulp van de egalisatiereserve.

Voor Culemborg betekent dit een daling in de lasten met - €40.348.

Overige onderwerpen

Nieuwbouw GGD

Conform besluit van het Algemeen Bestuur van 7 september 2023 bedragen de structurele meerkosten met ingang van 2025 in totaal € 384.000 ten behoeve van de Nieuwbouw GGD.

Voor Culemborg betekent dit een stijging in de lasten met € 19.684.

Kanttekeningen:

N.v.t.

Kosten, Baten, Dekking:

Jaarrekening 2023
Het jaarrekeningresultaat 2023 betekent voor Culemborg dat de GGD € 38.576 aan ons uitbetaalt.

Begrotingswijziging 2024
Voor Culemborg is er geen sprake van een begrotingswijziging.

Begroting 2025
De begroting 2025 betekent voor Culemborg een bijdrage van € 1.313.278. Dit is een stijging in de lasten van € 104.214 ten opzichte van de gewijzigde begroting 2024 (€ 1.209.064).

Personele en/of Juridische gevolgen:

N.v.t.

Communicatie en Burgerparticipatie:

Op 28 maart 2024 is de concept jaarrekening 2023 en concept begroting 2025 inclusief de begrotingswijziging 2024 van de GGD ontvangen. In artikel 33 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD staat vermeld dat de raden van de deelnemende gemeenten een zienswijze kunnen indienen.

Onze gemeente dient bij de GGD bij voorkeur vóór 5 juni 2024 een standpunt kenbaar te maken over de jaarrekening van 2023. De zienswijze wordt door het Algemeen Bestuur betrokken bij de behandeling en vaststelling van de jaarrekening 2023 in de AB-vergadering van 4 juli 2024. Aangezien de raadsvergadering op 13 juni plaatsvindt verzoekt de GGD ons om de zienswijze zo snel mogelijk daarna bij haar in te dienen. In het uiterste geval kan de raad de zienswijze meegeven aan het betreffende AB-lid, oftewel de portefeuillehouder, voor de besluitvorming in het AB van 4 juli 2024.

Onze gemeente dient bij de GGD het liefst vóór 24 juni 2024 een standpunt duidelijk te maken over de begroting van 2025. Op basis van de zienswijzen stelt het AB de begrotingswijziging en begroting vast tijdens de AB-vergadering van 7 september 2024.

Bijlagen:

1. GZDGCB 1405742 / 1405770 Jaarrekening GGD GZ 2023 0.1
2. GZDGCB 1405742 / 1405769 Jaarverslag GGD GZ 2023 – bestuursversie
3. GZDGCB 1405742 / 1405768 Jaarverslag GGD GZ 2023 – publieksversie
4. GZDGCB 1405742 / 1405771 Brief raden concept jaarrekening GGD 2023
5. GZDGCB 1405742 / 1463200 Brief raden nadere toelichting op conceptjaarrekening 2023 en conceptbegroting 2025
6. GZDGCB 1405742 / 1405772 Brief raden concept begroting GGD GZ 2025 en begrotingsw. 2024
7. GZDGCB 1405742 / 1405767 Overzicht opmerkingen gemeenten in zienswijzen nav Kaderbrief 2025
8. GZDGCB 1405742 / 1405766 Programmabegroting 2025 GGD GZ versie 0.2
9. GZDGCB 1405742 / 1435552 Zienswijzebrief GGD jaarrekening 2023 en begroting 2025

10. GZDGCB 1405742 / 1459238 Controleverklaring jaarrekening 2023 GGD GZ van de onafhankelijke accountant
11. GZDGCB 1405742 / 1463212 Adviesrapport jaarstukken 2023 en begroting 2025 GGD GZ

Raadsbesluit

Registratienummer: GZDGCB 1405742 / 1435567

De gemeenteraad van Culemborg besluit:

1. Zienswijze (GZDGCB 1405742/1435552) te versturen aan het Dagelijks Bestuur van de GGD Gelderland-Zuid.

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 13 juni 2024.

De griffier	De voorzitter
D. van der Harst	G. van Grootheest